

Nhập siêu - Điểm nóng!

Quý I/2010, bên cạnh những kết quả tích cực, những tín hiệu khả quan về tăng trưởng kinh tế, về tiêu thụ trong nước, về thực hiện vốn đầu tư trực tiếp nước ngoài, về lượng khách quốc tế đến Việt Nam,... nhìn chung nền kinh tế trong nước vẫn còn đứng trước những thách thức, khó khăn, trong đó nhập siêu vẫn là điểm nóng.

 PHƯƠNG NGỌC MINH

Điểm “nóng” của nhập siêu trong quý I được thể hiện trên nhiều mặt. Nhập siêu đã tăng lên về quy mô tuyệt đối qua các tháng. Tính chung cả quý đã lên đến khoảng 1.172 triệu USD/tháng. Nếu những tháng tới không có các giải pháp quyết liệt và đồng bộ, thì với đà này, cả năm nay nhập siêu với quy mô có thể lên đến gần 14,1 tỷ USD, cao hơn mức gần 12,9 tỷ USD của năm 2009 và tương đương với mức trên 14,1 tỷ USD của năm 2008.

Tỷ lệ nhập siêu theo mục tiêu năm nay được Quốc hội đề ra là dưới 20% để bảo đảm an toàn, nhưng trong 3 tháng qua, trừ tháng 1 là đạt được (18,9%), còn 2 tháng sau đều ở mức cao hơn mục tiêu và tính chung 3 tháng đã ở mức 25,1%. Đây không chỉ là việc đạt hay không đạt mục tiêu đã đề ra, mà ở cái gốc của mục tiêu, đó là tính an toàn theo thông lệ quốc tế. Bởi nhập siêu có tác động tới nhiều mặt của nền kinh tế và đời sống. Nhập siêu là một nội dung quan trọng nhất của cán cân thanh toán, tác động trực tiếp đến dự trữ ngoại hối của quốc gia; Nhập siêu tác động đến tỷ giá VND/ngoại tệ theo hai nghĩa. Một mặt nhập siêu làm hao tổn ngoại tệ, do đó làm tăng sức ép đối với tỷ giá. Mặt khác,

tăng xuất khẩu, hạn chế nhập khẩu, trên cơ sở đó kiềm chế nhập siêu, thông thường Chính phủ và Ngân hàng Trung ương các nước phải tăng tỷ giá. Mà tăng tỷ giá thì hàng nhập khẩu đắt lên, các doanh nghiệp nhập khẩu bị bất lợi, người tiêu dùng bị bất lợi, vay nợ tăng lên; Đối với các doanh nghiệp sản xuất sản phẩm tiêu thụ trong nước sẽ bị giảm thị phần do hàng nhập khẩu lấn chiếm thị phần. Có chuyên gia đã cho rằng nhập siêu là kẻ thù của doanh nghiệp là nói theo nghĩa này; Việc tăng tỷ giá VND/ngoại tệ trong điều kiện lạm phát ở trong nước cộng hưởng với lạm phát trên thế giới, thì sẽ gây ra nhập khẩu lạm phát, lạm phát ở trong nước bị khuếch đại lên.

Nhập siêu năm nay xảy ra ngay từ tháng đầu năm (trong khi năm trước xuất siêu), do nhiều yếu tố. Trước hết do xuất khẩu bị sụt giảm so với cùng kỳ. Tính chung 3 tháng ước đạt 14,01 tỷ USD, giảm 1,6% so với cùng kỳ năm trước. Mặc dù một số mặt hàng tăng khá cao trên 20% (như dây điện và dây cáp điện; sắt thép và sản phẩm; máy móc thiết bị dụng cụ phụ tùng; điện tử máy tính; sản phẩm nhựa) một số mặt hàng có kim ngạch lớn cũng tăng khá như dệt may, giày dép,...

nhưng một số mặt hàng giảm mạnh, như dầu thô, than đá... đặc biệt là đá quý, kim loại quý và sản phẩm. Xuất khẩu bình quân 3 tháng qua mới đạt gần 4.7 tỷ USD/tháng; để thực hiện được mục tiêu cả năm, 9 tháng còn lại phải đạt trên 5.13 tỷ USD/tháng. Đó là một nhiệm vụ khó khăn, bởi nông sản thì tới hạn; dầu thô và than đá vừa dễ chế biến trong nước, vừa tiết kiệm tài nguyên, một số mặt hàng chế biến đang gặp khó khăn về cạnh tranh, về hàng rào kỹ thuật.

Nhập khẩu 3 tháng ước đạt 17,525 tỷ USD, tăng tới 37,6% so với cùng kỳ năm trước. Trong đó có những mặt hàng tăng rất cao, như bông, linh kiện phụ tùng ô tô, linh kiện xe máy, sản phẩm từ dầu mỏ, điện tử, máy tính, hóa chất, nguyên phụ liệu dệt may da, sắt thép, ô tô nguyên chiếc, vôi. Nhập khẩu tăng có một phần do tăng trưởng kinh tế và tiêu dùng tăng với tốc độ cao hơn nhiều so với năm trước (GDP tăng 5,83%, trong đó nông, lâm nghiệp, thủy sản tăng 3,45%; công nghiệp-xây dựng tăng 5,65%; dịch vụ tăng 6,64%; tổng mức bán lẻ hàng hóa và doanh thu dịch vụ tiêu dùng sau khi loại trừ tăng giá 2 tháng đã tăng tới 17,4%). Nhưng nguyên nhân sâu xa là hiệu quả và sức cạnh tranh của sản xuất trong nước thấp, là tính gia công còn lớn, nên càng xuất khẩu càng phải nhập khẩu, thể hiện sự yếu kém của công nghiệp phụ trợ và sự thiệt thòi của người gia công và cuối cùng là người tiêu dùng phải gánh chịu ■

